

Askonsdagen

1 Årg. Ev. Matt. 6:16-18

I.N.J

”Det är en sak mellan dig och Gud”. Så skulle man väl kunna sammanfatta Jesu ord om fasta i evangeliet vi nyss lyssnade till. Vi skall inte se *”dystra ut som hycklarna...”* och låta andra se att vi fastar, utan bara *”vår Fader i det fördolda”*.

Jesus tar alltså inte avstånd från fastan som sådan, utan vänder sig mot *den egenrättfärdiges fasta*. Själv fastade han *”i fyrtio dagar och fyrtio nätter”* (Matt. 4:2) innan han började sin offentliga verksamhet – det får ju höra om nu på söndag. Och även hans apostlar gjorde det, liksom de första kristna. Och så sker i kyrkor över hela världen även idag. Också hos oss i Skummeslöv där vi börjar *vår fastetid* med askonsdagens mäsas.

Fastan kommer vi inte förbi. Den märks genom att den liturgiska färgen är violett, botens och eftertankens färg, psalmerna är lite mer mollstämda och söndagarnas teman är allvarligare än annars. Men märks den i vårt eget liv? Det tål att funderas över en stund!

Låt oss börja våra funderingar med att fråga oss *vad* fasta är, *varför* vi skall fasta och *hur* vi undviker att den bli just egenrättfärdig? Enkelt uttryckt handlar fasta om att *avstå* – inte motvilligt och surmulet – inte genom att *”hänga med huvudet”* (Jes. 58:5), utan med glädje, för att, som någon sagt *”öva oss i gudsumgänge”*, att välja bort sådant som tar så mycket av vår tid och vårt engagemang att vi försummar vår gudsrelation.

De handlar om eftertanke helt enkelt – ånger och syndabekännelse också för den delen. Kan det vara så att vissa saker spelar alldeles för stor roll i vårt liv? Det behöver inte primärt vara mat, alkohol eller internet, utan att vi lägger tid på sådant som får oss att glömma bort att vi behöver Gud? Tingen – också dem som i sig är goda - riskerar ibland att bli avgudar. Och ingen större dårskap finns ju än den att *” dyrka och tjäna det skapade istället för Skaparen ”* (Rom. 1:25).

Fastan är alltså inget vi *underkastar* oss, något som är ämnat att ta livsglädjen ifrån oss och sänka oss ned i svärmod och dysterhet. Nej, inte ens när det handlar om syndabekännelse. Att *”ta fasta på fastan”* – det är att *”vilja komma Gud så nära, att han blir livet i mitt eget liv”*. Så vad är det i ditt liv som tar sådan plats att ditt gudsumgänge blir lidande och tar skada? Bara du själv kan svara på det genom att *”gå in i din kammare, stänga dörren och be till din Fader som är i det fördolda”* (Matt 6:6) som Jesus säger i versarna alldeles före vår predikotext ikväll.

Vår kyrka har därför inga särskilda fasteregler som alla måste följa. Hur fastan skall se ut, det är som jag sade, *en sak mellan dig och Gud*. Självfallet kan man inte strunta i den och säga att den inte angår mig. Nej, fastan är en del av den kristna livsstilen, ett andligt hjälpmedel, ett sätt att prioritera, en väg till djupare relation med Gud och därför något gott, något glädjefyllt, något välsignelserikt, något som faktiskt är bra – för oss! Ja, Jesus säger till och med att vår Fader, som ser i det fördolda skall *belöna* oss!

Vi kan kanske ha svårt för de orden. Vadå belöning? Jag tror att det Jesus vill säga är att en rätt fasta inte är en tom handling som inte har någon konsekvens med sig. Självfallet lönar det sig, för något gott med sig, hjälper oss och är oss till nytta i vårt andliga liv. Varför skulle vi annars utföra den?

Men hur undviker vi att fastan blir egenrättfärdig? Jesu varning visar ju att vi människor lätt inbillar oss att våra gärningar kan göra oss rättfärdiga i Guds ögon och att vi därför vill att det skall synas även inför andra, att vi är bättre. Men, kristet liv och kristen gärning är inget skådespeleri – inget vi utför för att bli sedda. Inte ens av Gud. Varför då? Jo, vi är ju redan sedda. Vår Fader – säger Jesus – ”*ser i det fördolda*”. Och vad är det han ser? Jo, sitt älskade och förlättna barn!

Det är den ena sidan av fastan. Jag iakttar den för att öva mig i gudsumgänge. Och då kan jag i stället för att till exempel titta på TV och surfa på mobilen, ägna mig mer åt bibelläsning, bön och självprövning inför Guds ansikte. Och drar jag ner på mat och dryck och nöjen, så kan jag ju i stället för att spara de pengar jag fått över, istället ge dem till ACT eller till något annat gott ändamål. Fastans riktning är ju inte bara *inåtgående*, utan också *utåtgående*.

Jesaja påminner ju om det i vår gammaltestamentliga text! Vi har inte läst den ikväll, men läs den gärna när du kommer hem! Där ger profeten klara besked om hur den fasta är beskaffad ”*som behagar Herren*”. Och be kan du göra med bönen för Askonsdagen i den bönbok som finns längst bak i psalmboken. Där står det: ”Herre, jag har så ofta genomlevt fastetiden, utan att egentligen vara med. Visa vad jag skall försaka säg vad jag skall avstå åt min nästa”. Också det hör till den kristna livsstilen. Det finns ett ställe i Filipperbrevet där Paulus betonar att vår livsstil skall vara ”Jesus-präglad”. Det är i det andra kapitlet. Där säger han: ”*Låt det sinnelag råda hos er som fanns hos Kristus Jesus*”. Och varför det? Jo, han ”*avstod från allt och antog en tjänares gestalt*” och han ”*var lydig till döden, döden på ett kors*”. (Fil. 2:5-7).

Så har vi alltså fått denna fyrtio dagars fasta som en gåva. Rätt använd blir den inte en tung och besvärlig börda - en plikt vi underkastar oss med sura miner och djupa suckar, utan den blir en hjälp till ett rikare gudsumgänge och en befrielse

till tjänst för de människor Gud dagligen sänder i vår väg! Gud vill genom fastan hjälpa oss från bundenhet till frihet. Du är inte fri om du gör saker främst för att du vill bli sedd av andra. Du är inte fri om du är så beroende av tingen, att de inte tjänar dig utan du tjänar dem. Fri är den som vet sig vara sedd av Gud. Fri är den som kan glömma sig själv för andra. Därför ber vi:

*O Jesus, frigör med ditt ord
Den bundna kraft som i oss bor,
Att dig vi tjänar, dig vi ser
I dem vi är tillsammans med.*

*Bered ett rum, en rymd för dig
I vår församling och vårt liv.
Bered oss nu i fastans tid
Att Kristi påsk vår påsk kan bli.*

Amen.

Psalmer: 543 v 1-2, 545, 74, 441